

UZASADNIENIE

Powodowie W. M., Z. M. oraz M. M. w dniu 13 stycznia 2014 roku {data prezentaty} złożyli do Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim pozew o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego w dniu 9 października 2013 roku. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że w związku z zobowiązaniem wynikającym z umowy kredytu nr (...), udzielonego przez stronę pozwaną (to jest (...) Bank (...) S.A.), został wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny, a następnie Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim nadał mu klauzulę wykonalności. Powodem wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego były opóźnienia w spłacie kredytu. Następnie strona powodowa podniosła, że bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony na nieaktualnym stanie zadłużenia, gdyż jego część została spłacona.

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim, I Wydział Cywilny stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie, IV Wydziałowi Cywilnemu.

Pozwany (...) Bank (...) S.A. w dniu 18 czerwca 2014 roku {data prezentaty} złożył do tutejszego Sądu odpowiedź na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Zdaniem pozwanego powództwo w niniejszej sprawie jest bezzasadne, a zarzuty w nim podniesione są bezpodstawne i nie znajdują uzasadnienia w stanie faktycznym sprawy. Wskazano, iż pozwany Bank wielokrotnie podejmował w stosunku do strony powodowej próby nawiązania kontaktu i działania prewencyjne, jednakże ostatecznie mimo licznych działań strony pozwanej, do spłaty zaległości z tytułu zawartej umowy kredytu hipotecznego nr (...) przez stronę powodową nie doszło, a zobowiązanie objęte tytułem wykonawczym nie zostało rozliczone.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Okolicznością bezsporną w niniejszym postępowaniu był fakt, iż pozwany (...) Bank (...) S.A. w oparciu o umowę nr (...) udzielił stronie powodowej kredytu w kwocie 271.500,00 zł na zakup i wykończenie lokalu mieszkalnego, natomiast powód zobowiązał się spłacić to zobowiązanie wraz z odsetkami oraz pozostałymi kosztami obsługi zobowiązania w ustalonych umownie kwotach i terminach spłaty. Zgodnie z postanowieniami umownymi, kwota udzielonego stronie powodowej kredytu została wypłacona w dniu 11 maja 2009 roku. Spłata kredytu została rozłożona na 360 miesięcznych rat kapitałowo-odsetkowych płatnych do 15 dnia każdego miesiąca, począwszy od 15 czerwca 2009 roku. Dodatkowo zgodnie z umową kredytu powód skorzystał z karencji w spłacie kredytu przez okres od dnia uruchomienia kredytu do dnia 15 października 2009 roku {dowód z akt o sygn. I Co 1773/13 k. 14/21}.

Z analizy historii kredytowej umowy (...) wynika, iż od początku obowiązywania umowy strona powodowa nie wywiązywała się z warunków na jakich została zawarta. Pierwsza zaległość w spłacie kredytu pojawiła się w listopadzie 2010 roku czyli po upływie 15 miesięcy od terminu płatności pierwszej raty. Spłata kolejnych rat również przebiegała niezgodnie z terminarzem wpłat, nieregularnie i w różnych wysokościach, niejednokrotnie dopiero wskutek interwencji banku {dowód k. 114-186, k. 102-113}.

Pomimo podjętych działań prewencyjno-windykacyjnych do zawarcia jakiegokolwiek ugody w zakresie spłaty zaległości i ostatecznej spłaty kredytu nie doszło. W konsekwencji braku terminowej spłaty rat kredytu jak i licznych bezskutecznych deklaracji spłaty składanych przez stronę powodową pozwany pismem z dnia 23 maja 2013 roku wezwał stronę powodową do uregulowania powstałych zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma pod rygorem wypowiedzenia umowy. Wskazane wezwanie zostało odebrane przez stronę powodową w dniu 28 maja 2013 roku.

W związku z niuregulowaniem zaległości w spłacie rat kredytu w terminie wskazanym w wezwaniu z dnia 23 maja 2013 roku, pozwany w dniu 10 czerwca 2013 roku wypowiedział umowę kredytu i wezwał do spłaty całego zadłużenia w terminie 30 dni od daty odbioru wypowiedzenia. Wypowiedzenie umowy powód odebrał w dniu 12 czerwca 2013

roku, a tym samym do dnia 12 lipca 2013 roku powinna nastąpić całkowita spłata z tytułu zadłużenia udzielonego kredytu, {dowód z akt o sygn. I Co 1773/13 k 26).

W wyniku wypowiedzenia umowy na rachunku odnotowano jedynie wpłaty 1.000,00 zł (w dniu 4 lipca 2013 roku), 5.000,00 zł (8 lipca 2013 roku), 16,55 zł (w dniu 15 lipca 2013 roku).

W dniu 9 października 2013 roku pozwany wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, a następnie Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim w dniu 20 listopada 2013 roku nadał mu klauzulę wykonalności do kwoty 407.250,00 zł (dowody z akt o sygn. I Co 1773/13 k. 24-25).

W dniu 18 stycznia 2013 roku strona powodowa zwróciła się do pozwanego z podaniem o restrukturyzację kredytu nr (...) z dnia 5 maja 2009 roku polegającej na wprowadzeniu karencji na okres 12 miesięcy oraz wydłużeniu okresu kredytowania lub zmniejszenia wysokości rat tego kredytu do 1000 zł na okres 18 miesięcy oraz o objęcie zaległości w wysokości 3.927,66 zł kwotą do restrukturyzacji. Pismem z dnia 1 lutego 2013 roku pozwany nie wyraził zgody na pozytywne rozpatrzenie wniosku strony powodowej (dowód k. 6-7).

W związku z faktem, iż do ostatecznej spłaty zobowiązania nie doszło, pozwany w dniu 24 października 2013 roku skierował do Sądu wnioski o nadanie klauzuli wykonalności Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu wystawionemu w dniu 9 października 2013 roku. Następnie pozwany na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego uruchomił postępowanie egzekucyjne, kierując w dniu 16 grudnia 2013 roku wniosek o wszczęcie egzekucji z nieruchomości do Komornika przy Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim K. Z., w treści którego wskazał aktualny stan zadłużenia w sprawie na dzień wniosku z uwzględnieniem wpłat strony powodowej zaksięgowanych na rachunku kredytu do dnia 16 grudnia 2013 roku.

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie całokształtu zebranego materiału dowodowego, pism procesowych oraz dowodów z dokumentów złożonych do akt sprawy w toku procesu, jak również do akt sprawy o sygn. I Co 1773/13. Przedmiotowe dokumenty Sąd uznał za wiarygodne, gdyż nie były kwestionowane przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw by podważyć ich wiarygodność z urzędu. Treść dokumentów oraz pism procesowych stron wzajemnie się uzupełniała oraz dała Sądowi możliwość ustalenia w sposób nie budzący wątpliwości stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 dłużnik może wytoczyć powództwo w celu pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, przez co w doktrynie rozumie się zaprzeczenie przez dłużnika obowiązkowi spełnienia na rzecz wierzyciela świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym. Zdarzeniem, na którym oparto klauzulę wykonalności, jest tytuł egzekucyjny. W piśmiennictwie od dawna zwraca się uwagę, że należy odróżniać sytuacje, gdy tytuł egzekucyjny korzysta z powagi rzeczy osądzonej oraz gdy tytuł ten takiej cechy nie posiada. Brzmienie art. 840 § 1 pkt 1 ustalone od dnia 5 lutego 2005 r. sankcjonuje utrwalone poglądy doktryny i orzecznictwa. Powództwo opozycyjne oparte na omawianej podstawie, jest dopuszczalne, o ile nie występują przeszkody w postaci niedopuszczalności drogi sądowej, powagi rzeczy osądzonej lub zawisłości sporu. Dłużnik nie może w drodze tego powództwa zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny (por. m.in. wyrok SN z dnia 12 grudnia 1972 r., 11 PR 372/72, OSP 1973, z. 11, poz. 222), ale może przeczyć treści innych tytułów egzekucyjnych, których nie chroni prawomocność materialna (res iudicata) czy zawisłość sporu (lis pendens), m.in.: ugody sądowej, ugody zawartej przed sądem polubownym, aktu notarialnego,

bankowego tytułu egzekucyjnego (postanowienie SN z dnia 27 listopada 2003 r., III CZP 78/03, Prok. i Pr.-wkl. 2004, nr 6, poz. 36).

W toku procesu strona powodowa wskazywała, że Bankowy Tytuł Egzekucyjny z dnia 9 października 2013 roku został wystawiony na nieaktualnym stanie zadłużenia, gdyż jego część została spłacona. Zdaniem Sądu, po przeanalizowaniu materiału dowodowego w niniejszej sprawie, jak i w sprawie o sygn. I Co 1773/13 stwierdzić należy, że skoro Sąd zdecydował o nadaniu klauzuli wykonalności istniały podstawy aby przyjąć, iż został uwzględniony aktualny stan zadłużenia w sprawie z uwzględnieniem wpłat strony powodowej zaksięgowanych na rachunku kredytu.

W doktrynie podkreśla się, że celem powództwa opozycyjnego z art. 840 k.p.c. jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenie, co należy wyraźnie odróżnić od uchylecia postanowienia sądu o nadaniu klauzuli wykonalności. Weryfikacja postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności niewątpliwie zmierza do zakwestionowania tej klauzuli, jednak może nastąpić tylko poprzez wniesienie zażalenia i z powołaniem się na uchybienia proceduralne w toku postępowania klauzulowego. Tymczasem powództwo z art. 840 k.p.c. jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialno prawnych (por. też: uchwała SN z dnia 17 kwietnia 1985 r., III CZP 14/85, OSNC 1985, nr 12, poz. 192; wyrok SN z dnia 21 lipca 1972 r., II CR 193/72, OSNC 1973, nr 4, poz. 68; postanowienie SN z dnia 24 sierpnia 1973 r., II PZ 34/73, LEX nr 7295; postanowienie SN z dnia 18 marca 1971 r., I CZ 110/70, LEX nr 6896).

Następnie w nawiązaniu do zawartej umowy kredytu, zgodnie z art. 65 § 2 k.p.c. w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Ze zgromadzonego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż celem zawarcia umowy kredytu przez strony był zakup i wykończenie lokalu mieszkalnego. Zgodnie z umową kredytu nr (...) z dnia 5 maja 2009 roku pozwany udzielił stronie powodowej kredytu w kwocie 271.500,00 zł, natomiast powód zobowiązał się spłacić to zobowiązanie wraz z odsetkami oraz pozostałymi kosztami obsługi zobowiązania w ustalonych umownie kwotach i terminach spłaty. Zgodnie z postanowieniami umownymi kwota udzielonego stronie powodowej kredytu została wypłacona w dniu 11 maja 2009 roku, natomiast spłata kredytu została rozłożona na 360 miesięcznych rat kapitałowo-odsetkowych płatnych do dnia 15 każdego miesiąca, począwszy od 15 czerwca 2009 roku. Zgodnie z umową kredytu, strona powodowa skorzystała dodatkowo z karencji w spłacie kredytu przez okres od dnia uruchomienia kredytu do dnia 15 października 2009 roku. Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy iż pozwany wywiązał się z ciężącego na nim obowiązku zobowiązaniowego.

Jak wykazało postępowanie dowodowe pozwany był zmuszony do podjęcia działań w celu wyegzekwowania należności wobec bierności zobowiązanej strony powodowej. Wskazać zatem należy, iż do dnia wyrokowania w niniejszej sprawie do spłaty zaległości z tytułu zawartej umowy kredytu hipotecznego nr (...) przez stronę powodową nie doszło, a zobowiązanie objęte tytułem wykonawczym nie zostało rozliczone.

Podkreślenia wymaga fakt, iż w dniu 24 października 2013 roku został skierowany do sądu wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wniesionemu w dniu 9 października 2013 roku. Z uwagi na to, iż Bankowy Tytuł Egzekucyjny został wystawiony przez pozwany bank w dniu 9 października 2013 roku uwzględniał aktualny stan zadłużenia w sprawie na ten dzień, dlatego też odnosząc się do zarzutów zawartych w pozwie - wpłaty powoda dokonane po dniu sporządzenia bankowego tytułu egzekucyjnego nie mogły zostać uwzględnione w tytule. Następnie pozwany bank na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego uruchomił postępowanie egzekucyjne w sprawie, kierując w dniu 16 grudnia 2013 roku do Komornika przy Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim wniosek o wszczęcie egzekucji, w tym wszczęcie egzekucji z nieruchomości, w treści którego wskazał stan zadłużenia w sprawie aktualny na dzień wniosku, z uwzględnieniem wpłat strony powodowej zaksięgowanych na rachunku do dnia 16 grudnia 2013 roku. Zdaniem Sądu, niniejsze postępowanie pozwanego należy ocenić za prawidłowe.

W związku z faktem, iż w niniejszym postępowaniu nie zachodziły przesłanki mogące w trybie art. 840 k.p.c. stanowić podstawę pozbawienia wykonalności tytułu uzyskanego przez pozwanego w sprawie, mając na uwadze powyższe rozważania powództwo należało oddalić.

O kosztach orzeczone na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 10 u.o.k.s. zgodnie z którym nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych strona, która została zwolniona od kosztów sądowych przez sąd – w zakresie przyznanego jej zwolnienia.